

ЗАТВЕРДЖУЮ

засновниця ініціативи "Як не стати овочем"

Мороз Оксана Юріївна

02.09.2021

Програма підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів освіти

Курс "Інформаційна гігієна. Як розпізнати брехню в соцмережах, в інтернеті та на телебаченні"

Загальні положення

Як часто вам здається, що вас дурять в інтернеті? Як часто ви усвідомлюєте, що це маніпуляція чи шахрайство, але не розумієте, навіщо й кому вони потрібні?

Facebook-тест "Який святий тобою опікується", повідомлення "Завтра Viber стане платним - перешли це далі, і для тебе він залишиться безкоштовним", прохання "Поставте плюсик у коментарях, і ми перерахуємо 1 цент на лікування раку" та ще тисячі інших варіантів дописів, що мають одну мету — обдурити вас.

На цьому курсі ви зрозумієте, як не потрапити на гачок маніпуляторів в інтернеті, у соцмережах та в онлайн-ЗМІ. Отримані знання допоможуть пояснити рідним та колегам, які небезпеки чатують на них в онлайні.

До того, як курс потрапив на Prometheus, його пройшли вже понад 5000 українців. 89% учасників поставили оцінку "дуже корисна інформація для щоденного життя".

Навчальні матеріали курсу побудовані на реальних прикладах та містять практичні поради. Кожен навчальний модуль супроводжується презентацією, конспектами та списком корисних посилань. Ці матеріали нададуть можливість актуалізувати та поглиблювати отримані знання й після його завершення.

У процесі навчання ви набудете навичок, які допоможуть вам удосконалити власний бренд вчителя. Особливу увагу ми приділимо порадам щодо імплементації здобутих знань на практиці: у спілкуванні з колегами та батьками учнів.

Цільова аудиторія

Учителі загальноосвітніх навчальних закладів, педагоги позашкільних навчально-виховних закладів, викладачі закладів вищої освіти, освітні тренери та всі охочі долучитися до вдосконалення власної інформаційної гігієни.

Тематичний розподіл

Слухачі дізнаються:

- Як руйнувався інформаційний імунітет українців та які наслідки це має для держави та людей.
- Про нову роль інформації в цифрову еру.
- Хто, як і навіщо створює інформаційні віруси.
- Як маніпулюють на телебаченні, в онлайн-медіа, Facebook, YouTube, Google, Telegram, Viber, Вікіпедії.
- Як споживати інформацію безпечно та навчати цього інших.

Тема №1: Нова цифрова ера – правила та загрози.

- Вступ до курсу
- Нова цифрова ера та інформаційний імунітет українців
- Наші дані – нова валюта. Як їх збирають та як їх захистити
- Як українці споживають інформацію

Тема №2: Facebook та онлайн-медіа.

- Як працює Facebook
- Як маніпулюють у Facebook
- Боти в Facebook
- Як збирають наші дані в обхід Facebook
- Як створюють інфовіруси
- Правила безпеки в Facebook
- Шахрайства в цифрову еру
- Як працюють та заробляють онлайн-медіа
- Як розрізнити об'єктивне медіа та сайт-сміттярку
- Як безпечно споживати новини – інформаційний трафарет

Тема №3: Телебачення, Google, YouTube, Вікіпедія

- Як розрізнити експерта та псевдоексперта
- Як маніпулює телебачення
- Як працює та маніпулює Google
- Як працює та маніпулює YouTube
- Як працює та маніпулює Вікіпедія

Тема №4: Viber, Telegram та резюме курсу

- Як працює та маніпулює Viber
- Як працює та маніпулює Telegram

- Резюме: з чого почати формувати інформаційну гігієну для себе та близьких

Тема №5 Інформаційна гігієна для вчителів

- Як використовувати інформацію з курсу у спілкуванні з колегами
- Як комунікувати тему інфогігієни з батьками учнів
- Як навчати дітей інфогігієни

Мета курсу

Допомогти освітянам та всім зацікавленим набути навичок, що дозволять самостійно вирішувати та почуватися безпечно серед інформаційного шуму. Навчити базової інформаційної гігієни – основ фільтрування інформації та розпізнавання брехні. Мотивувати освітян розвивати медіаосвітні компетентності.

Після проходження курсу ви:

- Зрозумієте, як працюють та маніпулюють в інформаційному просторі.
- Знатимете, як створюються інформаційні віруси та які їхні характерні ознаки.
- Зможете розпізнавати сліди та інструменти маніпуляторів.
- Навчитесь розрізняти джерела інформації за рівнем концентрації в них інформаційних вірусів.
- Сформуєте свій оптимальний перелік об'єктивних інформаційних ресурсів.
- Зможете безпечно споживати інформацію у Facebook, YouTube, Google, Telegram, Viber, Вікіпедії, на телебаченні та в онлайн-медіа.
- Розрізнятимете псевдоекспертів та ботів.
- Створите власну безпечну модель поведінки в інформаційному просторі.
- Отримаєте аргументи для навчання інформаційної гігієни інших.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться

Загальні: знання та розуміння сучасних тенденцій розвитку освіти та цифрової реальності; критичне та системне мислення; здатність навчатися та вчити; здатність логічно обґрунтовувати власну позицію та конструктивно доносити інформацію; вміння розрізняти джерела інформації; здатність співпрацювати з іншими людьми.

Фахові: професійно-педагогічна, інформаційно-комунікаційна, інноваційно-дослідницька, цифрова, компетентності з інформального та професійно-особистісного розвитку, володіння актуальними знаннями в умовах реформ та соціальних трансформацій.

Обсяг курсу

45 годин

Форма навчання

Онлайн-курс, опановується дистанційно

Форма підтвердження результатів навчання

Сертифікат про успішне завершення навчання з указаною кількістю годин. Автентичність сертифікату можна перевірити за посиланням на ньому. Усі видані сертифікати внесені до реєстру, із яким можна ознайомитися за посиланням.

Напрямок навчання

Професійний розвиток педагогічних та науково-педагогічних працівників із питань розвитку критичного мислення та медіа грамотності, впровадження інновацій в освітньому середовищі.

Навчальна програма

Назва розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Тестування	Самостійна робота
Тема 1. Нова цифрова ера – правила та загрози.	7	1	1	5
Тема 2. Facebook та онлайн-медіа.	10	2	1	7
Тема 3. Телебачення, Google, YouTube, Вікіпедія	9	1	1	7
Тема 4. Viber, Telegram та резюме курсу	10	1	2	7
Тема 5. Інформаційна гігієна для вчителів	9	1	1	7
Всього годин	45	6	6	33

Автори курсу

Оксана Мороз

Засновниця волонтерської ініціативи з інформаційної гігієни "Як не стати овочем", ведуча радіоблогу "Вірю не вірю" на Радіо "Культура", авторка книг "Нація овочів?" та "Боротьба за правду", які стали переможцями Всеукраїнського рейтингу "Книжка року-2020" (номінація "Обрії"). 21 рік працює в галузі комунікацій. Спеціалізується на аналізі та формуванні інформаційного поля, вивчає поведінку людей у ньому. З 2015 року постійний запрошений спікер Києво-Могилянської бізнес-школи.

Анна Лоза

Проектна менеджерка ініціативи "Як не стати овочем", аспірантка історичного факультету Київського національного університету ім.Тараса Шевченка, експертка з акредитації Національного агентства з забезпечення якості вищої освіти.

Експерти курсу

Михайло Альохін

Заступник директора з освітньої програми приватної школи "КМДШ" Осокорки", аспірант Інституту проблем виховання НАПН України, експерт/тренер із питань інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти Державної служби якості освіти.

Катерина Гольцберг

Дитяча і сімейна психологиня, Президентка Асоціації дитячих аналітичних психологів. Експертка-консультантка і авторка "Дзеркала Тижня", "Телеканалу 1+1", "Телеканалу Україна", "Радіо НВ". Проводить навчальні семінари для психологів, педагогів і батьків щодо супроводу навчання, подолання шкільної неуспішності, тривожності, мотивації до навчання, створення безпечного середовища в школі та подолання проявів булінгу.

Реалізація

Програму розроблено відповідно до сучасної державної освітньої політики, Концепції Нової Української школи та стратегії реформування освіти в Україні, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (Постанова КМУ від 21 серпня 2019 р. №800 зі змінами та доповненнями від 27 грудня 2019 р. №1133).